

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Políticas Económicas Sectoriales		Código	611G01018
Titulación	Grao en Economía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Dopico Castro, Jesus angel		Correo electrónico	jesus.angel.dopico@udc.es
Profesorado	Dopico Castro, Jesus angel		Correo electrónico	jesus.angel.dopico@udc.es
Web				
Descrición xeral	O obxectivo básico da asignatura Políticas Económicas Sectoriais é o estudo dos fundamentos das políticas económicas sectoriais, das reformas estruturais e das políticas económicas de oferta. Con ese obxectivo, no desenvolvemento da materia estúdanse as implicacións sectoriais do proceso de formación da política económica e da regulación económica e analízanse as diferentes políticas sectoriais e de reformas estruturais dende unha perspectiva de política microeconómica. Ó longo do curso abórdanse tamén os elementos básicos das diferentes políticas económicas sectoriais horizontais e verticais, tanto dende un punto de vista teórico como dende unha perspectiva aplicada.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descrición de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
	A1	B2	C1
Coñecer e comprender as xustificacións e os obxectivos das políticas económicas sectoriais, das reformas estruturais e das políticas de oferta.	A2	B3	C4
	A3	B4	C6
	A4	B5	C7
	A5	B6	C8
	A6	B7	
	A7	B8	
	A8		
	A9		
	A13		
	Analizar os instrumentos de política microeconómica dispoñibles para a intervención en materia de política económica sectorial e estrutural.	A1	
A2			C6
A3			C8
A4			
A7			
A8			
Interpretar e analizar as principais aportacións á investigación económica en materia de políticas económicas sectoriais e estruturais e analizar a aplicación práctica deste tipo de políticas.	A1	B1	C4
	A2	B9	C5
	A3		C6
	A4		C8
	A7		
	A8		
	A10		
	A11		
A12			

Contidos	
Temas	Subtemas

Primeira parte: Políticas económicas	Tema 1. Fundamentos de política económica Tema 2. Clasificación de políticas económicas Tema 3. Políticas de oferta Tema 4. Reformas estruturais
Segunda parte: Métodos analíticos	Tema 5. Análise económica sectorial Tema 6. Evaluación de políticas económicas
Tercera parte: Políticas horizontales	Tema 7. Política de competencia Tema 8. Política de innovación Tema 9. Política medioambiental e climática Tema 10. Política de infraestruturas
Cuarta parte: Políticas verticais	Tema 11. Política agraria e de recursos naturais Tema 12. Política industrial Tema 13. Política enerxética Tema 14. Políticas do sector servizos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A4 A7 A8 C4 C6 C8	25	50	75
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 C1 C4 C6 C8	4	0	4
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A7 A8 B6 B7 B8 B9 C4 C5 C6 C7 C8	17	51	68
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A7 A8 C4 C6 C8	2	0	2
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Estudo de casos prácticos sobre políticas económicas sectoriais e reformas estruturais mediante estatísticas, novas de prensa, comentarios en blogs, referencias bibliográficas especializadas na materia, etc. Levaranse a cabo nas sesións de carácter interactivo. Inclúe preguntas breves de comprensión que puntuarán na calificación final da materia e que deben realizarse en clase. Esta actividade terá unha puntuación final de 3 puntos como máximo. Non é necesario obter ningunha puntuación mínima nesta parte para supera-la materia.
Obradoiro	Sesións organizadas especificamente en grupos reducidos para comentario xeral e titorías referidas ó contido da materia.
Sesión maxistral	Sesións maxistrais nas que se desenvolverán os temas incluídos no programa da asignatura. Sobre o contido destas sesións tratará o exame da proba obxectiva, cunha puntuación máxima de 7 puntos.
Proba obxectiva	Exame da materia mediante unha proba obxectiva cun contido esencialmente teórico e centrado nos temas do programa da materia. A puntuación máxima deste exame será de 7 puntos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Análise de fontes documentais Sesión maxistral Obradoiro	En todos os casos e en todas as metodoloxías descritas existirá unha atención personalizada ó alumno no desenvolvemento das clases.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A4 A7 A8 C4 C6 C8	Cuestionario realizado nas clases interactivas adicadas ó estudo de casos, consistente en preguntas breves sobre casos prácticos da materia que se deben responder en clase. A puntuación máxima desta parte será de 3 puntos.	30
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A7 A8 C4 C6 C8	Exame final da asignatura mediante unha proba obxectiva na que se valorarán os coñecementos adquiridos polos alumnos ó longo do curso. A puntuación final desta parte será como máximo de 7 puntos, sendo necesario como mínimo obter 2 puntos nesta proba obxectiva para superar a asignatura. Enténdese que se supera a asignatura cando se obtén un mínimo de 5 puntos como suma dos cuestionarios entregados nas clases de análise de fontes documentais e do exame realizado mediante proba obxectiva.	70

Observacións avaliación

Lémbrese ó alumnado que, de acordo co criterio xeral utilizado nas materias de Grado da Facultade de Economía e Empresa, cando se realizaran actividades que permitan obter ó menos dous puntos, a calificación final nunca poderá ser non presentado, senón que será a calificación numérica obtida como suma dos diferentes apartados que se califican na asignatura (neste caso os cuestionarios das clases interactivas e a proba final obxectiva). Para a segunda oportunidade e para o caso de avaliación anticipada, os criterios e actividades de avaliación serán os mesmos ca na primeira oportunidade. Os alumnos que conten con recoñecemento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia deberán comunicarlle esta circunstancia, na primeira semana lectiva do curso, ao coordinador da materia para xestionar a realización da avaliación continua ao longo do curso. Os criterios e actividades de avaliación serán os mesmos que para o resto do alumnado.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Arasa Medina, C. (1994). Lecciones de política económica. Madrid. Dykinson - Cuadrado Roura, J. R. (coord.) (1995). Introducción a la Política Económica. Madrid. McGraw-Hill - Cuadrado Roura, J. R. (dir.) (2010). Política Económica. Elaboración, objetivos e instrumentos. Madrid. McGraw-Hill - Fernández Albertos, J y Manzano, D. (2010). Democracia, instituciones y política económica. Madrid. Alianza Editorial - Fernández Díaz, A.; Parejo Gámir, J. A. y Rodríguez Sáiz, L. (1990). Curso de Política Económica. Madrid. AC - Fernández Díaz, A.; Parejo Gámir, J. A. y Rodríguez Sáiz, L. (2011). Política Económica. Madrid. McGraw-Hill - Fernández Díaz, A. y otros (2003). Política Monetaria. I. Instrumentos y Estrategias. Madrid. AC - Gámir, L. (dir.) (2008). Política económica de España. Madrid. Alianza Editorial - García Reche, A. (coord.) (2003). Política Económica Sectorial y Estructural. Valencia. Tirant Lo Blanch - García Reche, A. y Sánchez Andrés, A. (coords.) (2010). Política Económica Estructural y de Competitividad. Valencia. Tirant Lo Blanch - García Reche, A. y Sánchez Andrés, A. (coords.) (2016). Políticas económicas estructurales y de competitividad. Valencia. Tirant lo Blanch - Martín Mayoral, F. (coord.) (2009). Manual de economía española. Teoría y estructura. Madrid. Pearson Educación - Parejo Gámir, J. A; Calvo Benardino, A. y Paul Gutiérrez, J. (1995). La política económica de reformas estructurales. Madrid. Centro de Estudios Ramón Areces - Sánchez, A. y Tomás, J. A. (dir.) (2014). Crisis y política económica en España: Un análisis de la política económica actual. Cizur Menor. Aranzadi - Steger, M. B. y Roy, R. K. (2011). Neoliberalismo. Una breve introducción. Madrid. Alianza Editorial
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Política Económica/611G01013

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Observacións finais:As referencias bibliográficas que se expoñen como bibliografía básica son as que se utilizan en maior ou menor medida para desenvolver o programa da asignatura nas sesións maxistras. Durante o curso podería engadirse algunha referencia adicional si se considera axeitado para mellorar a docencia na materia e a comprensión da mesma por parte dos estudantes, sobre todo en aqueles casos nos que se trate dalgunha referencia de nova publicación.Ao longo do curso os profesores da materia poderán establecer lecturas obrigatorias e/ou voluntarias, que serán postas ao dispor do alumnado a través do Servizo de Reprografía da Facultade con tempo suficiente para poder ser utilizadas polos alumnos en clase e ser preparadas para as probas de avaliación establecidas na asignatura.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías